

ผลการจัดการความรู้ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๘ จังหวัดลำพูน

คณะทำงานจัดการความรู้ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๘ จังหวัดลำพูน ได้ดำเนินการตามแนวทางการจัดการความรู้สู่งานส่งเสริมการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยศึกษาความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) ร่วมกับคณะกรรมการจัดการความรู้ กองขยายพันธุ์พืช ซึ่งเป็นความรู้ส่วนตัวของแต่ละคนที่เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ ประสบการณ์หรือสัญชาตญาณ นับเป็นความรู้ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้ยาก แต่สามารถพัฒนาและแบ่งกันได้ นอกจากนั้นยังมีการศึกษาความรู้จากคู่มือต่างๆ (Explicit Knowledge) หรือความรู้ที่ชัดเจน ซึ่งเป็นความรู้ที่ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์จนกลายเป็นหลักความรู้ทั่วไป ไม่อิงบริบทใด ๆ และเป็นความรู้พื้นฐานที่สามารถหาอ่านจากที่ไหนก็ได้ โดยมีเป้าหมายการจัดการความรู้ ๓ เป้าหมาย คือ พัฒนาคน พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งได้มีการจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM action plan) และจัดเก็บองค์ความรู้ตามแบบฟอร์มการจัดการเก็บองค์ความรู้ที่กำหนดไว้ในแนวทางฯ ดังนี้

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง : หลักแนวคิดและแนวทางการจัดการปัญหาในงานการขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ	
เจ้าของความรู้หรือผู้ให้ข้อมูล : คณะทำงานจัดการความรู้กองขยายพันธุ์พืช และศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๘ จังหวัดลำพูน	
วันที่บันทึกความรู้ : ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ และ ๑ กันยายน ๒๕๖๗	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติในการจัดการความรู้	ข้อเสนอแนะ/เอกสารอ้างอิง/คู่มือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
๑. ปัญหาความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน	ข้อเสนอแนะ ๑) ถ่ายทอดความรู้และเทคนิคแก่บุคลากรของศูนย์ฯ รวมทั้งลูกจ้างแรงงานทุกคน องค์ความรู้ : สรุปลสาเหตุและแนวทางแก้ไขประกอบด้วย ๑.๑) บุคลากรยังขาดความเชี่ยวชาญในเรื่องการขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ ซึ่งจำเป็นจะต้องฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ จากผู้รู้ภายในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน รวมทั้งการศึกษาจากองค์ความรู้ต่างๆที่มี เช่น เอกสารวิชาการ YouTube ประชาณูในพื้นที่ เป็นต้น

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง : หลักแนวคิดและแนวทางการจัดการปัญหาในงานการขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ	
เจ้าของความรู้หรือผู้ให้ข้อมูล : คณะทำงานจัดการความรู้กองขยายพันธุ์พืช และศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๘ จังหวัดลำพูน	
วันที่บันทึกความรู้ : ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ และ ๑ กันยายน ๒๕๖๗	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ/เอกสารอ้างอิง/คู่มือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
	๑.๒) จัดกระบวนการฝึกปฏิบัติ จากการศึกษาเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดของศูนย์ฯ หรือเกณฑ์การจ้างเหมา โดยต้องดำเนินการผลิตและขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศได้ตามจำนวนที่กำหนด
๒. ปัญหาการขาดอุปกรณ์สำหรับการขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ	ข้อเสนอแนะ - ขอจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการผลิตและขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ เช่น กรรไกรตัดแต่งกิ่ง เลื่อยตัดแต่งกิ่ง มีดเสียบยอด เป็นต้น
๓. ปัญหาการขาดแคลนต้นแม่พันธุ์ เนื่องจากต้นแม่พันธุ์เดิมมีอายุที่มาก ไม่ได้ได้รับการบำรุงรักษาที่ดี รวมทั้งพืชบางชนิดไม่เป็นที่ต้องการของเกษตรกร และบางชนิดที่เป็นที่ต้องการ ศูนย์ฯไม่มีต้นแม่พันธุ์ภายในศูนย์ฯ	ข้อเสนอแนะ - ขอจัดสรรงบประมาณเพื่อดูแลแปลงแม่พันธุ์หรือปรับเปลี่ยนพืชตามความต้องการของเกษตรกรและสถานการณ์ของตลาดปัจจุบันเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด
๔. ปัญหาการเข้าทำลายของแมลง/มด - ในการตอนกิ่ง โดยการใช้ตุ้มตอนขุยมะพร้าวหรือกาบมะพร้าวหุ้มดิน จะพบการเข้าทำลายโดยการกัดถุงพลาสติกที่หุ้มกิ่งและขุยมะพร้าวเป็นรู ทำให้สูญเสียความชื้น วัสดุแห้ง รากไม่ออก กิ่งตอนแห้งตาย	ข้อเสนอแนะ - หลีกเลี่ยงการตอนกิ่งในฤดูแล้ง เนื่องจากการพบการเข้าทำลายจะพบในช่วงฤดูแล้งเป็นส่วนใหญ่ - ฉีดสารเคมีป้องกันแมลงบริเวณตุ้มตอน - ใช้ตุ้มตอนที่เป็นพลาสติกหุ้ม สามารถเวียนกลับมาใช้ซ้ำได้เพื่อป้องกันการเข้าทำลายและประหยัดงบประมาณ
๕. ปัญหากิ่งพันธุ์ถูกลักขโมย - เนื่องจากมีบุคคลภายนอกสามารถเข้ามาภายในศูนย์ฯ จากรั่วที่ชำรุดเสียหายทำให้มีการขโมยกิ่งตอนที่ดำเนินการตอนออกรากแล้ว โดยเฉพาะกิ่ง	ข้อเสนอแนะ - ปรับปรุงซ่อมแซมรั้วให้ปิดมิดชิด - หมั่นตรวจตราแปลง เผ่าระวัง ทั้งกลางวันและกลางคืน

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง : หลักแนวคิดและแนวทางการจัดการปัญหาในงานการขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ	
เจ้าของความรู้หรือผู้ให้ข้อมูล : คณะทำงานจัดการความรู้กองขยายพันธุ์พืช และศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๘ จังหวัดลำพูน	
วันที่บันทึกความรู้ : ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ และ ๑ กันยายน ๒๕๖๗	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติในการจัดการความรู้	ข้อเสนอแนะ/เอกสารอ้างอิง/คู่มือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
ตอนลำไยที่มีมูลค่า เช่น พันธุ์เปี้ยวเขียว พันธุ์พวงทอง พันธุ์สีชมพู	
๖. ขาดการวางแผนการผลิต <ul style="list-style-type: none"> - จากกระบวนการดำเนินงานที่ผ่านมา ศูนย์ฯ ไม่มีเป้าหมายการผลิตที่ชัดเจน ทั้งด้านการผลิตต้นพันธุ์ เป้าหมายกลุ่มเกษตรกรที่จะดำเนินการสนับสนุน 	ข้อเสนอแนะ <ul style="list-style-type: none"> - สำรวจความต้องการของเกษตรกร เพื่อนำมาเป็นแผนในการผลิต การของบประมาณ
๗. ปัญหาความสอดคล้องของห่วงโซ่เวลา กับงบประมาณ <ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณ จะถูกจัดสรรในฤดูแล้ง และเร่งการผลิต ซึ่งห่วงโซ่เวลาดังกล่าวไม่เหมาะแก่การขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ 	ข้อเสนอแนะ <ul style="list-style-type: none"> - ปรับห่วงโซ่เวลาการโอนจ่ายงบประมาณ ให้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานให้มากที่สุดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน